

ра не вдалася і „де-які польські політичні сфери в Галичині”, а потрохи й по-за Галичиною, одержали може не повну, але значну все ж таки моральну побіду над прихильниками і приклонниками земляка-шпига.

І так краківський консервативний „Czas” ще 18, VI перестав друкувати його „документи”, „яко піс будзяще zaufanju autentyczności”. До такого переконання прийшов він на підставі інформації відхопольської газети „Rzecznik polski”, котра ще в жовтні 1909 р. мала в руках оці призначені „на продаж” „документи”, але не купила, візнавши їх за фальсифікати. За звичайну брехню признала „ревеляції Раковського” і демократична „Nowa Reforma”. Орган с.-д. „Narzędzia”, згадав, що свої „документи” шпиг хотів продати та-ж міжнародному соціалістичному бюро в Брюсселі, але „ніхто розумний не дав себе „пімати”; і тепер публікацію цих документів „Narzędzia” називає „сорою для польського газетарства”. Врешті „людовці” в „Gazetie Powszechni” здивувались, як може „чесна преса не освітити відповідно цих шпиговських ревеляцій”. Отже, як бачимо, в числі „де-яких політичних сфер”, що не признають авторитет шпига, опинилися майже всі галицькі партії, за винятком відхополяків і їх вірних прибічників галицьких московофілів в чорносотенною „Прикарпатською Русью” на чолі.

Але ж ця перемога обмежилась тільки Галичиною і частиною польської преси в російській Польщі, за те у нас на Україні, де провід польського суспільства заходили в свої руки відхополяки, побідив дух пруського шпиона-провокатора!

„Dziennik Kijowski” землякові шпигові повірив впovні і „без застережень”. Мало того, в № 148 цієї часописи, в д. 22—9 VI вже по одержанню краківських газет з запечатним автентичності „тайних документів”, появляється вступна стаття під шумним заголовком: „Wobec pruskiej roboty”. „З гірким почуттям в серці більше ніж в відрадою читаєм ми тайні документи пруської поліції”—такими улесливо-фальшивими словами починає один з „лицарів” „Dziennika Kijowskiego” свою нікчемну брехню і свою клевету на цілій український рух, писану завідомо на підставі фальсифікатів! Ми знаємо тепер—пише він далі—за чиї гроші виходили в світ брошюри, друковані по німецьки або французьки... Ми знаємо хто давав гроші для видавання таких „Ruthenische Revue”, і „Ukrainische Rundschau”, для творення цієї публіцистичної, наукової та історичної літератури, котрою так хваляться „українці” (sic). І знаємо, що з того самого джерела йшли гроші на організацію „Січей” в Галичині, на з'яди в Берліні (!!), на перекуплювання преси і антипольську агітацію серед університетської молодіжі! А чи не можна б було на такій самій підставі вас, пане, спітати: на чиї гроші видається польська газета по німецькі — „Polnische Post” у Відні, або за чиї гроші ваш співробітник „поляк” Зелінський друкує по французьки свої українсько-польські памфлети в Пруссії? Но, по вашому міркуючи, купити можна не тільки вас, пане, або якось Зелінського, але велетня людськості, генія і славу Скандинавії—Б'єнштерн-Б'єнсона! Но ви, пане, I. B., вже знаєте тепер, чому цей велетень боронив силою свого всесвітнього авторитету потоптані права українського народу, бо ви вже знаєте, що винні тому... пруські марки!..

Далі цей „лицарський” пан, кинувши тінь великого поета, знов „згоречюв” в серці (мабуть від того, що документи, котрі лежать перед ним, фальшовані) тяжко сумує над долею українського руху, котрого „оборонцями, керманичами і проводирями” з'являються особи перечислені в „тайних документах пруського уряду”. А його товариш, знаний вже нам фельетоніст і автор „підіймаючих духа” відхопольських афоризмів, під впливом такого ж великого суму і обурення звів ці особи... „ослами”!

Може б ви, панове скочили вказати нам ясно і виразно та вичислити цих „проводирів українського руху”, бо як би ви за таких вважали цих всіх Burz'iv, Schafenberg'iv, Lustgarten'iv, Oswald'iv, Kaurtin'iv (це певне— пише „Діло”—кузин Zygmunta Segwina „найвизначнішого” агента), Bitow'iv, або Карчів і Яніну Боровську—то ваш гострий епітет міг би лише стосуватись до вас.—Тільки ж власне біда в тім, що ви не є звичай-

ними ослами, що ваші статі і „фельетони” це не звичайна осяла політика та публіцистика, а це все вчинки, що належать до іншої категорії і котрим з погляду людської моралі, одно ім’я — підлість! Так, пане І. Бартоневич і пане Е. Пашковський,—те, що ви зробили пишучи ваші брехливі статі «підлістю» тому, що 1) ви писали ці брехні, знаючи про це; писали на підставі сфальшованих документів, знаючи вже, що їм не можна вірити, 2) ви свідомо хотіли найкічченішою інсценацією заплямити честь немиліх вам людей, висловлюючи категоричну гадку, що особи перечислені в „документах” це українські діячі. Отже призвіщ одновзвучних з привіщами українців, що виступали в публічному життю в там тільки 4: Федорчук, Шелухін, Луценко і Лішніський—кажуть, панове „лицарі”, кого ви маєте на думці? Ми ждем! *)

А може ви, панове, во імя ваших „лицарських традицій” скочете бути тільки невідродними синами і нащадками тих, що писали брехливі доноси на рух український, що перестерігали „кого слід” брехнем про заховані в могилі Шевченка ножі, що брехали, вказуючи теж „кому слід” на граматику Куліша, як на революційну брошур, що фальшивим доносом спричинились до арешту Шевченка, ледве повернувшись він на Україну, що такими самими фальшивими доносами передідували Антоновича і Рильського?

Вережіть же собі ці ваші традиції, ці ваші відхопольські національні святощі. Але тільки не смійте судити других після себе і не думайте ви, колоністи-плантації та визискувачі нашого народу і ви, іхні наймити—публіцисти з „Dziennika Kijowskiego”, що ідеї без трохи не буває, що суспільна праця, праця-обовязок супроти того народу, з котрого і з котрим живеш, тільки за гроші можлива, тільки грішми може бути підкуплена!

Ми знаємо, що ви мусите відвернути увагу вашої молоді і кращих між вами людей, від цього вже не підозріння, а факт, що хоч-би цей самий ваш „Dziennik Kijowski” видається вправді не за якісь там міфічні пруські марки, а за реальні українські трохи, видобуті з нашої землі, виссані з поту і крові нашого народу. Ми знаємо, що ви, визискувачі, мусите знайти якесь оправдання для себе, мусите хоч брехнею принаймні пояснити цілу ту вашу ненавість до українського народу, з котрого праці живете, а котрому рівночасно шкодите і при кожній нагоді в очі плюєте. Але цим вашим брудом не кидайте на нас, бо він до нас не пристане!

І в цій вашій відхопольській роботі не ідентифікуйте себе з польським народом, бо ми вам в цьому не повіримо; а коли думаете, що своєю провокаційною тактикою викличете у нас антипольські виступи на те, щоб потім кликати „весь польський народ”, і поступову, крашу частину народу російського до боротьби з „українськими гайдамаками” і шовиністами, то запевняємо вас, що ви дуже помиляєтесь. Во ми знаємо, що польський народ це не ви, що ми серед нього, як і серед народу російського, маємо не тільки ворогів, а й щиріх приятелів, котрі не мають найменьшої охоти гнітити нас, і так як цей польський народ не має ненависті до нас, так і ми не маємо ненависті до нього.

То позбудьтесь нарешті, панове, тієї вашої відхопольської манії величності, манії, характерної зрештою для всяких виродків і банкротів, а в тому числі і для вас, виродків історичного Польщі, Польщі Ярема Вишневецьких, Стемповських та інших гнобителів українського народу. І не дуріть себе і других тим, що мовляв „суть українського руху є ненависть до поляків”, що „пригноблення Польщі є синонімом відродження України”. Во коли ви під „Польщею” і „поляками” розумієте тільки себе—відхополяків на Україні російській, то на віть в такім разі знайте, що ненавідіти можна тільки сильного і дужчого противника. Але до вас, гнобителів вдалекій минувшині, та ще хиба може в не меньше далекій „перспективі”; до вас, пережитків панщини, котрим відобрano нагай, а полищено тільки лицарське, гарне і велике життя „звичайних” паразитів; до вас, котрі в своїй басилії злобі вище брехні, фальшивого доносу та провокації ніяк доскочити не можете, до вас, кажемо, ми можемо почувати

*) Всю одвічальність і всі консеквенції за вищесказане приймаю на себе. Вячеслав Липинський (Waclaw Lipinski).

Лицарі брехні і фальшивих доносів.

Перед двома тижнями одна з головних співробітників „Dziennika Kijowskiego” висловив на адресу своїх однодумців такий „скромний” комплімент: „дано нам — мовляв — життя трудне та важке, але лицарське, гарне, велике!” (Dany nam zostało żywot trudny i ciężki, lecz rycerski, piękny i wielki). „Доля, котрою цілій і таємниць ми не знаємо”—кажучи словами того самого пана—дуже швидко потім дала змогу йому і його товаришам прилюдно виявити цю їхню лицарську, гарну та велику вдачу. І треба признати, що в цій життєвої спробі вони вийшли собою, не поступившись нічим в своїх відхопольсько-шовіністичних традиціях на Україні.

Читачі м. б. догадуються, що мова тут іде про т. зв. „разобличенія” Раковського і його „тайні документи”, котрими цей польський шпиг на службі у пруського правительства безрезультатно торгував вже від пів року по цілій Європі, аж врешті оде недавно знайшов собі покупців серед певних сфер своїх земляків над Виселю. В цих сферах придбав він зразу безмежне довірря. І коли майже вся галицька польська преса признала ці документи фальсифікатами, то „Kurier Warszawski” не завагався пояснити це тим, що „де-які польські політичні сфери в Галичині склонні додалеко йдучих уступок українцям (!!) і що в своїх шперлюляціях для корони вони бояться всяких виступів не міліх тройственному союзові”. Чому у відхополяків земляки-шпиги заслуговують більше довірря від земляків—галицьких політиків, це питання, на котре ми не беремося відповісти, поліщаючи це такому знавцеві „відхопольської душі”, як вище цитованій автор фельетонів в „Dzienniku Kijowskim”. Для нас справа ця ясна, але тільки, мовляв, з одного боку. Во ми знаємо, що в випадках, коли треба і можна пошкодити „братньому” українському народові, для відхополяків всі засоби добри; во ми знаємо, що отрута національної зневісти, котру сіє в польському національному організмові відхопольський напрям, встигла вже глибоко зачепити цей організм і зробила його податливим для всяких хоробливих проявів. І тільки це отрутою ми пояснююмо собі те, що коли треба було кинути найбескоромінну клевету на українське національне відродження, то звичайний шпиг-провокатор виріс в очах відхополяків на „народового бохатера”, перед авторитетом котрого мусять скоритись навіть „де-які польські політичні сфери в Галичині”.

Але на цей раз патріотична афе-

лише призирство, як до тієї нечисті,
що заввелаась в наший хаті за нашого
теперішнього, не вами навіть спричи-
неного, лихоліття.

І ми певні, що коли це наше ли-
холіття минеться, коли ми тяжкою,
невен疏ощою працею надолужимо та
відпокутуємо наші тяжкі історичні
гріхи, очиститься наша хата, і сами
собою зникните ви з лиця нашої
землі, а тим часом... потішайтесь со-
бі, панове вшех поляки, брехнями своїх
шпигів, політиків та публіцистів.

Вячеслав Липинський.

Краків 25/12 VI 1910.